

Hírek – Röviden

Az "AETAS" szerkesztői 1987 nyarán kettő éves időtartalomra 378.000 Ft összegű támogatást nyertek az MTA - Soros Alapítvány Bizottságtól.

A nevezett összeget az Alapítvánnyal kötött szerződés értelmében a következő célok megvalósítására használhatják fel:

1. Négy önálló kiadvány /az ún. "AETAS"-könyvek/ elkészítése /230.300 Ft/
 - Bártfa szabad királyi város levéltára II. kötet
 - Karácsonyi János: A hamis, hibás-keletű és keltezetlen oklevelek jegyzéke 1400-ig /reprin/
 - Válogatás az "Annales" körének történései munkáiból
 - Romániai/magyar kisebbség a két világháború között /dokumentumgyűjtemény/
2. Négy "AETAS" szám költségeinek a fedezése /78.000 Ft/
3. Egy szervező-szerkesztői funkció bérkerete /72.000 Ft/

A szerződés értelmében, a pályázat lejártának időpontjáig, a lapon a következő felírás szerepel: "A kiadvány az MTA - Soros Alapítvány Bizottság támogatásával készült".

Szerkesztőségünk az 1. pontban foglaltak megvalósításának és egyben a hallgatói tudományos munka élénkítésének érdekében, támaszkodni kíván a szegedi történészhallgatókra. Ennek első megvalósulása, hogy Koszta László tudományos ösztöndíjas /lapunk első főszerkesztője/ speciál kollégium keretében összefogott team-re támaszkodva megkezdte a "Bártfa szabad királyi város levéltára" II. kötetének szakmai feldolgozását és kiadásának előkészítését. Az "ANNALIS" köréhez tartozó történések munkáiból készülő válogatáshoz Greksza Attila fordító csoportot szervez.

Azok a hallgatók, akiket részletesebben érdekelnek a fentiekben leírtak, forduljanak információkért a szerkesztőség bármely tagjához.

x x x

Az "AETAS" szerkesztőségének személyi változásai:

Bárdi Nándor és Koszta László kiváltak a szerkesztőségből. Bárdit másfél éves katonai szolgálatra rendelték, míg Koszta fokozódó szakmai megterhelése miatt /TMB ösztöndíjának kötetmei/ nem tudja vállalni a ránháruló feladatokat. Az "AETAS" könyvsorozatának szerkesztésében azonban résztvesznek. Mindketten a lap alapítói közé tartoznak. A jelenlegi szerkesztőség köszöni az eddigi munkájukat, és továbbra is számít szakmai tanácsaikra.

Az MTA - Soros Alapítvány Bizottságától elnyert pályázat és a szerkesztők előzetes megegyezése értelmében a szervező-szerkesztői feladatkört kettő évig Bellavics István tölti be. Ehhez a Kar vezetése hozzájárulását adta. Egyben ő vette át a főszerkesztő tisztjét is.

A szerkesztőség Vajda Zoltán másodéves angol-történelem szakos hallgatót tagjai közé választotta, aki az "AETAS"-7 szerkesztésében már résztvesz.

x x x

Augusztus 27 és 29-e között rendezték meg Gyulán - a tavalyi salgótarjáni tanácskozás folytatásaként - a "Rendi társadalom-polgári társadalom II." c. konferenciát, melynek középpontjában forráskutatási és a módszertani kérdések álltak. A fő referátumok /Bácskai Vera, Vörös Károly, Varga János, Orosz István, Faragó Tamás/ mellett több mint negyven korreferátum hangzott el. A konferencia anyagát kötetbe szerkesztik a szerzők. /A résztvevők most kapták

kézhez a salgótarjáni összejövétel előadásaiából szerkesztett kiadványt, a fent már említett címen./ 1988-ban ismét Salgótarjában rendezik meg a konferencia sorozat harmadik részét, "Társadalmi konfliktusok" címmel.

/Az "AETAS" 4-ben ismertetés olvasható az első salgótarjáni konferenciáról./

x x x

A Harmadkor - a JATE Közművelődési Titkárságának irodalmi-kritikai kiadványa - hetedik száma ez év szeptemberében jelent meg. A versek és prózai írások között a fiatal Lukács György Itélkezés c. írása olvasható Szijj Ferenc fordításában. Ezt követi Hévízi Ottó tanulmánya, amely Lukács eme önvallomását elemzi.

x x x

Ebben az esztendőben a költő Zrinyi Miklós emlékezetének szentelték hagyományos kora nyári konferenciájukat a régi magyar irodalom és történelem kutatói. Az 1987. május 21-23. között Debrecenben tartott tudományos ülésszak nyitó előadását R. Várkonyi Ágnes tartotta Zrinyi reformprogramjának a gyakorlatban is megvalósult elemeiről. Az első nap Klaniczay Tibor vezette könyvtárcentrikus délelőttjén Monok István a könyvgyűjtő, Kovács Sándor Iván a könyv-olvasó, Horváth Mária a forráshasználó Zrinyiről beszélt. Hausner Gábor Zrinyi Ádám, Zimányi Vera Zrinyi Péter könyvtárjegyzékét ismertette, Orlovsky Géza a Zrinyi könyvtár utóéletéről tartott előadást. A délután folyamán Pirnát Antal elnökletével Zrinyi Miklós költészete került előtérbe: Szabó András az 1580-as évek törökellenes harcainak irodalmi megjelenítéseit taglalta, a Zrinyi-albumot állítva a középpontba, Szörényi László a Szigeti veszedelem és a panegyricus műfaji összefüggéseit vizsgálta,

Király Erzsébet pedig a kortárs olasz eposzelméletekről adott nagyívű áttekintést. A régi magyar irodalom jeles olasz kutatója, Amadeo di Francesco a Szigeti veszedelem formuláit gyűjtötte össze, Mohácsi Ágnes az eposz szám-szimbolikáját elemezte, a debreceni klasszika-filológus Németh Béla Zrinyi latin epigrammájának fordításait módosította. A második Zrinyi utóéletét vizsgáló napot, Kovács Sándor Iván elnökletével az immár több publikációt számláló Zrinyi szeminárium soron lévő, a pécsi TDK-ról már ismert nemzedéke uralta. Borián Gellért Bene Sándorral közös dolgozatában Zrinyi Miklósnak az ir Forstall Márk által írt családtörténetét, az első magyar stemmatográfiát, az ún. Forstall-kódexet ismertette, majd az eddig ismeretlen olasz nyelvű 1664-es Zrinyi leveleket feltáró Bodó Éva Mária dolgozata után, Zrinyi tevékenységének korabeli külföldi /Bukovszky Andrea: angol, Héjjas Eszter: francia, Nemeskürty Harriet: német/ visszhangjait vizsgáló dolgozatok zárásaként Bene Sándor, a Zrinyi Miklós és a vadkan c. készülő kötet szerzője vázolta a Zrinyi/halál/-legenda háromszáz évét. A konferenciát elsősorban Klaninozay Tibor, Tarnai Andor és Horváth Iván hozzászólásai élénkítették.

x x x

A JATE BTK-n működő Társadalomtudományi Kör a Soros Alapítvány támogatásában részesült. A Kört alkotó diákcsoportok; Filozófia "C" szak és TDK, K-Európa speciális képzés, Politológia Csoport, Orosz Kultúrtörténeti TDK.

A két évre kapott támogatást a Kör kiadványok megjelenítésére, speciális témákban előadások /sorozatok/ szervezésére, ill. hallgatói öntevékenység /kutatómunka, fordítások stb./ támogatására fogja fordítani. A Társadalomtudományi Kör a JATE Dokumentációs és Információs Bázist, háttérbázisként használja.

x x x

Ez év áprilisában megjelent a debreceni Határ harmadik száma, benne L. Nagy Zsuzsa Jászi-esszéjével, Valuch Tibor Bibó-ról szóló irásával. Tanulmány olvasható még az MKP elnevezés történetéről /Jakab György/, az "új gazdasági mechanizmus"-ról és annak torzulásairól /Orbán Csaba/, A föld Szovjetunióbeli nacionalizálásáról szóló Kövér György cikke. Virágh László ismerteti a Dunaapáti című három kötetes dokumentum-kötetet.

x x x

"Gyarmatosítás, antikolonalista harc, nemzeti felszabadulás Észak-Afrikában" címmel szervezett konferenciát Szegeden a JATE Tudományos Szocializmus Tanszéke, az MTA Szegedi Bizottsága és a TIT Csongrád megyei Szervezete szeptember 23-25 között. A tudományos tanácskozáson kilenc ország /köztük Algéria/ huszonhat, e témával foglalkozó szakembere tartott előadást. Az "AETAS" következő számában bővebben foglalkozunk a konferenciával.

x x x

1987. szeptember 24-én Glatz Ferenc tartott előadást a Móra Ferenc Múzeumban. Előadásának címe - "Klebesberg Kúnó kultúrpolitikája".

x x x

Hosszú szünet után megjelent az ELTE Jogász Társadalomtudományi Szakkollégiuma kiadványának, a SZÁZADVÉG-nek a második száma. Gombár Csaba Bibó István időszerűségéről elmélkedő esszéje és Révész Sándornak a koalíciós időszak egyetem-politikáját tárgyaló tanulmánya mellett a "Keleti Közép-Európa" rovatban három írás olvasható a századunk folyamán a Duna tájon és a Balkánon megfogalmazott föderációs elképzelésekről. /Kóvér László, Szarka

László, Gyarmati György/ A kiadvány legkiemelkedőbb válogatása az a mintegy száz oldalas szövegközlés, amely Klebesberg Kúnó - a Horthy-korszak legkiemelkedőbb kultuszminisztere és kultúrpolitikusa - írásaiból ad válogatást. Az előtanulmányt és a szövegeket Tókéczy László írta és válogatta.

x x x

A nagyharsányi csata 300. évfordulóján /augusztus 14-15. között/ tudományos ülészeket szerveztek Siklóson. A korszakot kutató magyar történészek mellett előadást tartott három külföldi szakember is: L. Hüttl /NSZK/, S. Srsan /Jugoszlávia/ és S. Basta /Törökország/.

x x x

GERŐ ANDRÁST látta vendégül - idén másodszor - szerkesztőségünk szeptember 24-én az "AETAS"-előadássorozat keretében. Az ELTE Művelődéstörténeti Tanszékének adjunktusa ezúttal Ferenc József és a magyarság viszonyának történeti alakulását vázolta fel "Ferenc József, a magyarok királya" című előadásában.

A fiatal Ferenc József személyiségére családjából elsősorban rendkívül törekvő anyja, Mária Zsófia volt hatással, míg nevelésére a katonai és polgári nevelés - korántsem egyenrangú - párhuzamossága volt jellemző. A Habsburg főhercegek közül nála erőltették leginkább a katonai nevelést, melyen belül minden fegyvernemet a katonai hierarchia legalsóbb lépcsőjétől a legfelsőig meg kellett ismernie. Katonai kiképzése 18 éves korában, tehát 1848-ban, a vezérkari ismeretek megszerzésével vált volna teljessé, ám erre már nem kerülhetett sor. Így gyakorlati kiképzése a törzstiszti szinten rekedt meg, aminek nemcsak a Habsburg-birodalom későbbi katonai kudarcaira

volt jelentékeny hatása, de Ferenc József személyiségének néhány torzulása, pl. altiszti jellegű pedantériája is ehhez a tényhez kapcsolható. Polgári nevelésében a filozófia, a grammatika mellett nagy jelentőségűek azok az órák, amelyeken Metternich tanítja az ifjú főherceget az uralkodás és kormányzás művészetére. Metternich alapvető tétele, melyhez élete végéig hű maradt, arra tanította, hogy a jó uralkodónak személyesen kell irányítani a bürokráciát, mert különben az veszélyessé válhat magára az uralkodóra is.

Az 1848-as forradalom eseményei az Isten kegyelméből uralkodó Habsburgok tradicionális feudális világképét döntik össze benne. Erőteljes ellenreakcióként erősödik meg a családban amúgy is hagyományos liberalizmus-ellenessége. Ekkor érik meggyőződéssé az a kulcsélménye, melyet Radetzky mellett Itáliában szerez, hogy csak az uralkodó iránti hűségben egyesült hadsereg az egyetlen garancia a birodalmi rend megőrzésére. Bár 1847-ben István nádor beiktatásán mondott magyar nyelvű beszédével kivívja a magyarok rokonszenvét és a vezető magyar politikusok /maga Kossuth is!/ jóindulatú reményekkel nézik az utolsó rendi országgyűlésen, a konfrontáció az ujdonsült császár és az őt legitim királynak el nem ismerő magyarok között elkerülhetetlenné vált 1848. december 2-a után. Ez a konfrontáció a magyarok részéről nem Ferenc József személyével, hanem az éppen adott Habsburggal szemben jelentkezett. A császár részéről ennek azeellentétnek személyes vetületei is kialakulhattak: az alapvető kudarcélmény, hogy egymaga nem tud úrrá lenni a lázadó Magyarországon éppúgy személyében alázza meg, mint az, amikor a harcoló alakulatoknál Pöltenberg megkergeti és majdnem el is fogja.

Az alapvető - köztudottan negatív - viszonyt a magyarság és Ferenc József között az önkényuralom időszaka alapozza meg. Az uralkodó közgyűlölet tárgya, aki magyar-

országi utazásai alatt erkölcsileg akarja megalázni a legyőzött rebelliseket. 1867 után a kölcsönös ellenszenv valamelyest enyhült, ám pozitív viszonyt a magyarok nem tudtak kialakítani már törvényes királyuk felé. Meglévő lojalitásukat, melyet népszerűség formájában Ferenc József nem kaphatott meg, de nem is igényelt, feleségére, Erzsébetre vetítették, fiai közül pedig Rudolf értékelődött fel apjával szemben. A milleneumi évforduló adott először lehetőséget arra, hogy a magyarok viszonyulása megváltozzon uralkodójuk felé, ám ez a próbálkozás - Ferenc József személye és 1848 saajátságos összekapcsolása - végülis sikertelen maradt. Csakúgy, mint az a kísérlet, amely a hadseregben keresztül kívánt kialakítani egy népszerű uralkodói image-t. Ez a "ferencjóskásítás", bár egyes elemei átszivárogtak a köztudatba, de, mint azt a hivatalosan gyártott és a népi eredetű katonadalok közötti különbségek is mutatják, nem változtatta meg a magyarság viszonyulását.

Egyértelműen pozitívvá, először és utóljára a dualista korszakban, csak az I. világháború kitörésekor válik a magyarok uralkodójukról alkotott képe. Hosszú békeévek után a közvélemény lelkesen üdvözi a háborút, a birodalom élén pedig egy támogatásra szoruló öregember áll, akivel szembeni lojalitást erősíti és személyessé teszi a "szivességtevés" pszichológiai aspektusa. A háborús kijózanodással párhuzamosan azonban ez a rövid életű egymásratalálás is felbomlik a magyarság és az ő királya között.

Függelék

A három magyar tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán 1987-ben történelem témakörben készített szakdolgozatok jegyzéke^x

Az ELTE Klasszika Filológia és történeti tanszékeink készült szakdolgozatok:

1. Baosó Zsuzsa Éva: A pesti kabaré története
2. Bakó Krisztina: Biedermeier - egy fejezet a német civilizáció történetéből
3. Balla Lóránt: Gerillamozgalmak Latin-Amerikában a kubai forradalom után
4. Becker Zsuzsanna: Esettanulmány a hazai zsidó polgárértelmiség politikai útkereséséhez a XIX. sz. második felében
5. Biró László: A magyarországi szerb nemzetiségi mozgalom a dualizmus korában /1860-1869/
6. Bordács Erika: Festetics László
7. Borky László: A későrómai hadszervezet a notitia dignitatum alapján
8. Bundula István: Az Apolló /1934-1939/
9. Bulah, Szjatoszlav: A hazafias népfront mozgalom szétbomlása és újjászerveződésének első szakasza /1956-1957/
10. Czeglédi Sándor: Gazdaságpolitikai kérdések a koalíciós pártok sajtójában, 1946-ban
11. Challal, Akkas: A kurd nemzetiségi kérdés az 1960-as évektől napjainkig
12. Csik Tibor: A magyar agrárius politika a századelőn
13. Dezső Tamás: Mezopotámiai fegyverek és fegyverhasználat, régészeti leletek és írásos források alapján
14. Diósi Alyzia: A 30-as évek legitimizmusában
15. Dercze Zoltán: Olasz-magyar kapcsolatok az 1920-as évek második felében
16. Dobszai Tamás: A városok és a központi hatalom a késői római korban

^xA pécsi JPTE-n még nem végzett az első egyetemi szintű történelemszakképzésben részesülő évfolyam. Ezért nem szerepel az összeállításban. [a szerk.]

17. Drixler Ildikó: Az amerikai négerség társadalmi problémái
18. Erdélyi Annamária: Jakab Elek publicisztikája
19. Fehérvári Zoltán: Borkiró Virgil
20. Fónagy Zoltán: Az úrbéri operátum megyei tárgyalása 1831-32
21. Flaskó János: Husserl "Krisis"-e történész szemszögből
22. Forgács Krisztina: Magyar családnév-változtatások 1933-ban
23. Farkas Ferenc: Az Egyház és az államhatalom viszonya a kereszténység első századaiban
24. Gál Timea: A római vallás egyiptomi vonatkozásai
25. Hajnal Piroska: A Henakh-kör hagyománya és a Qumráni közösség irodalma
26. Hanny Erzsébet: A dunántúli Hallstatt-kultúra középkori temetői
27. Herman Róbert: Váctól Kassáig A feldunai hadtest és a politikai-hatalmi vezetés kapcsolata a téli hadjárat időszakában
28. Holló Szilvia: Indonézia gyarmatosításának története
29. Hollósy Helga: A kisebbségvédelem nemzetközi jogrendszer a két világháború között
30. Hosszú Tamás: Az államapparátus, város és reform a XIX. sz.-ig
31. Kausz Nóra: A nemzet és nyelv a XIX. sz.-i Finnországban és Magyarországon
32. Kolmann Mónika: A soproni németnyelvű újságírás története /1890-1900/
33. Kóri Márta: A pszichoanalízis magyarországi története
34. Kozák Péter: Kemény Ferenc és a magyar olimpiai mozgalom kezdetei /1894-1907/
35. Kovács Zsuzsanna: A szepesi Jakab prépost korai korszaka
36. Köves Pál: Az alkotmányosság egy aspektusa, avagy hogyan nem valósult meg a polgári házasság intézménye Magyarországon az 1890-es évekig?
37. Kristóf Ildikó: Református egyházközségi igazgatás és életforma Tiszadorogmán
38. Kulcsár Árpád: Erdély gazdaságtörténete Apafi Mihály fejedelem korában
39. Kozák Péter: A hegemonia kérdése a magyar sportvezetésben /1875-1914/

40. Lagniel, Aquiles: A zseliczi kultúra kataszterje
41. Lajkó Miklós: Birodalmi ambíciók aspektusai Churchill és Rooseveltt 1940-1945
42. Lődi Tamás: A gazdasági filozófiai kéziratok metodológiai /A történelem rejtélyének feloldásai/
43. Mike Zoltán: Olaszország külpolitikája a Kárpát-medencében a II. világháború előtt /1936-38/
44. Mihalik Zsuzsa: Az athéni demokrácia elientmondásai
45. Menyhárt Katalin: A magyar protestáns értelmiség szerepe, társadalmi helyzete, gondolkodásmódja a XVII.sz. első három évtizedében a Dunántúli protestánsok írásai alapján
46. Molnár Emese: Klebelsberg Kunó művelődéspolitikai tevékenysége
47. Marschall Mónika: A Pesti Kabaré a huszas években
48. Németh Johanna: Az 1860-as évek szerb-magyar emigrációs kapcsolatai
49. Nógrádi Attila: A hadsereg szerepe az arab felszabadításmozgalmakban
50. Oravecz Anna: Kemény János erdélyi fejedelem politikai koncepciójának alakulása 1657-1662 között
51. Ori Péter: A királyi centralizáció a XVII. sz.-i Angliában
52. Óze Sándor: A bűn és Isten büntetése a XVI. sz.-i magyar nyelvű prédikációs irodalomban /1535-1590/
53. Pap Györgyi: Az egri cisztercita gimnázium működése a két világháború között
54. Pereszlényi Gábor: A katolikus egyház és a földosztás
55. Pető Andrea: Utópiák a XVI-XVIII. században Angliában és Skóciában
56. Ritook Pál: A német lovagrend Erdélyben
57. Skuczi László: Tudomány és nevelés a Maja társadalomban
58. Somogyi Gábor: Amerikai politikai ideológiák a második világháború után
59. Sölich Miklós: Felterjesztések II. József nyelvrendeléséhez
60. Szabó Lilla: Királyság, kolostorok a késő karoling korban
61. Szántay Antal: Teleki Sámuel kerületi biztos tevékenysége /1785-87/
62. Szilágyi Csaba: Jezsuiták a XVIII. sz.-i Magyarországon, különös tekintettel Győrre

63. Szovák Kornél: Az ir - angolszász kontinentális krisztianizáció és kultúrhatásai a 6-8.sz.-i Nyugat-Európában
64. Takács József: Eötvös József "A XIX. sz. uralkodó eszméinek hatása az álladalomra"
65. Tari Beáta: Gömbös Gyula és a legitimista ellenzék
66. Tóth Judit: Az erdélyi felsőoktatás problémái a XIX. sz. első felében
67. Varga Gabriella: A magyar mezőgazdaság a második világ-háború éveiben /1939-1944/
68. Vörös Anna: Jose Marti politikai nézete
69. Vörös Hajnalka: Nemesi közbirtokosság Veszprém megyében
70. Yousaf Ahmed Haj Yousaf: A Palesztin-ügy az ENSZ-ben /1947-1973/ /A cionista ideológia reakciós lényege/

A debreceni KLTE Történelmi és Klasszika Filológiai Intézetében készült szakdolgozatok:

1. Arnóth Sándor: A püspökladányi zsidóság története a kezdetektől 1900-ig^x
2. Bányainé Fejes Ilona: Nyiregyháza város népességfejlődésének száz éve /1880-1980/
3. Benke Ilona: "Egy nagyüzem története /Auschwitz/"
4. Bónisné Fekete Olga: Szabolcs vármegye mezőgazdaságának alakulása az 1880-as évektől a századfordulóig^x
5. Breuer Klára: Lord Rothermere reviziós sajtóhadjárata
6. Csömör Zsuzsa: Nyugat-Afrika és Európa találkozása a XVI-XVIII. században
7. Eke Judit: A földviszonyok változása Homokmégyen 1900-1960 között
8. Gál Zoltán: Déli végvárrendszerünk kialakulása, harcai és összeomlása a XIV-XVI. században
9. Gajdos Erzsébet: Kortárs vélemények és viták a kiegyezés megítélésében
10. Girhiny Ilona: Társadalom és társadalomtipusok a XX. századi osztrák irodalomban
11. Gulyás István: Eötvös József Európa koncepciója /A XIX. század uralkodó eszméinek befolyása az álladalomra c. mű látens Európa képe/

A ^x-gal jelzett dolgozatok levelező hallgatók munkái

12. Jámbor Éva: A reformáció kezdetei Debrecenben
13. Horváth Ágnes: A feminizmus a XX. század elején Magyarországon
14. Kaliba András: A Felső-Tisza vízszabályozó társaság tevékenysége 1844-1848 között^x
15. Kalmár Valéria: A népi demokrácia születése Hajdusoboszlón 1944 őszétől 1945 őszéig^x
16. Kocsis Mária: Liberális és polgári radikális középosztály-teóriák a dualizmus második felében
17. Kovács Béla: Törökszentmiklós és környékének újratelepülése a szatmári béke után^x
18. Mák Zsuzsa: A fejedelemmé lett király /János Zsigmond uralkodásáról/
19. Márton Erika: A Dienes család lakás és életmód viszonyai a század első felében - a társadalmi átrétegződés egy példája
20. Medve Mihály: Értelmiség, nemzet, nemzetiség a XIX. század végének Magyarországon
21. Nagy Ágnes: Kecskemét a Rákóczi-szabadságharcban
22. Prepuk Anikó: A területi átrétegződés vizsgálata Pest megye ortodox zsidó kereskedői között /1873-1895/
23. Rémiás Tibor: A szadvári uradalom /Torna vm./ adózó népessége a XVIII. században
24. Sasvári Judit: A magyar gazdaság, társadalom és politika Bél Mátyás magyarul megjelent műveiben
25. Szabó Csilla: Az emberi lélek problémái Valentinosznál
26. Szabó Katalin: A centralisták Nyugat-Európa képe a Budapesti Szemle c. folyóirat alapján^x
27. Szekeres Csilla: Egy görög hős adaptációja a római irodalomban és képzőművészetben /1e. I.sz.-isz. I.sz./
28. Sente Erzsébet: 133 nap Mikolc életében^x
29. Szikra Zsuzsa: Agrárszocialista mozgalmak a dualizmus korában 1890-1907 között a korabeli sajtó tükrében
30. Tóth Anikó: Értelmiség a "Határkő"-nél /Vehi-vita a századeleji orosz értelmiségről/
31. Tóth Emilia: A kézműipar alakulása Miskolcon 1872 után
32. Turcsik Magdolna: Censor /Baksics Gusztáv/:Társadalmunk és Nemzeti Hivatásunk

33. Valuch Tibor: Metszetek Homokmégy társadalomtörténetéből /Paraszi társadalom és helyi közigazgatás 1956-1961 között/
34. Varga László: Történelmi tárgyú cikkek a Miskolci Déli Hírlapban a megjelenéstől 1974. dec. 31-ig^x
35. Varga Éva: A Március Tizenötödike Debrecenben^x
36. Vándor Ildikó: Történelem-társadalom-egyház /1789-1985/ az újabb szakirodalom tükrében
37. Zorge Enikő: Supka Géza és a Literarum

A szegedi JATE Klasszika Filológia és történeti tanszéken készült szakdolgozatok:

1. Ács Csilla: Kúbekháza régészeti topográfiája
2. Bartha Zsolt: A szovjet külpolitika törekvései 1920-1922 között /A genovai konferencia és a rapallói szerződés/
3. Bárdi Nándor: Az Apolló és a "közép-európai humanizmus"
4. Bellavics István: Utban az ideológia felé /Jászi Oszkár tudományos és politikai nézeteinek változása az 1905/06-os politikai válságig/
5. Csucs Ildikó: Tanulmányok Kollinoszról
6. Fatér Bernadett: Paulus Diaconus történeti műveinek folytatásai
7. Fischer Lajos: "Helyet a nap alatt" A német világpolitika és v. Bülow
8. Forgóné Hajdu Erika: A csongrádi tanyavilág a két világháború között
9. Grábics Julia: Győr sajtója a Horthy-korszak első tíz évében
10. Kacur Ágnes: Az 1914-es júliusi válság magyar sajtójának története
11. Klucsik Edit: A Magyar Kurír franciaországi tudósításai /1789 május - 1792 augusztus/
12. Kocsis Anikó: A makói zsidóság története
13. Kovács Ágnes Beáta: Angol - német diplomáciai kapcsolatok a két világháború között
14. Kovács Erika: Andreas Bergomas históriája
15. Lele József: Az országegyesítés és Somlyai Báthori István "tanulói" /1559-1563/

16. Miklós Márta: Konszolidációs törekvések a 20-as évek elején a politikai humor tükrében
17. Molnár Katalin: Az 1812-es Honvédő Háború orosz és francia történeti irodalma
18. Monda Margit: Szeged gabonaforgalma és a gabonaárak /1790-1847/
19. Neuberger Anna: A középkori halálkép és a halál kérdésének mentalitástörténeti megközelítése
21. Tóth Marianna: Fejezetek a jászok történetéből
22. Urbán Ibolya: Mártíromozgalom Cordobában

/Összeállította:

BÁRDI NÁNDOR és
VALUCH TIBOR/